

דף מקורות - פרשת תצוה - לבוש מלכות

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור לח' אדר א' תשע"ו
א. שמות כח - 'ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי.. ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת. ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתי רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי. ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי. רמב"ן .. -אלה הבגדים לבושי מלכות הן, כדמותן ילבשו המלכים בזמן התורה.. והתכלת גם היום לא ירים איש את ידו ללבוש חוץ ממלך גויים, וכתוב (אסתר ח טו) ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוך וארגמן, והתכריך הוא המעיל שיעטף בו. ועל דרך האמת, לכבוד ולתפארת, יאמר שיעשו בגדי קדש לאהרן לשרת בהם לכבוד השם השוכן בתוכם ולתפארת עזם.. והיו הבגדים צריכין עשייה לשמן, ויתכן שיהיו צריכין כוונה, ולכן אמר ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתי רוח חכמה, שיבינו מה שיעשו. וכבר אמרו (יומא סט א) דמות דיוקנו מנצח לפני בבית מלחמתי. ריקאנטי -וטעם היות המדה הזאת נקראת תפארת מלשון [יחזקאל יז] ותשלח פארותיו, על שם שהוא מתאחז בכל הצדדין ושואב מן האין משפיע עד המלכות..

ב. יומא סט.. - שבקשו כותיים את בית אלוקינו מאלכסנדרוס מוקדון להחריבו ונתנו להם, באו והודיעו את שמעון הצדיק.. לבש בגדי כהונה ונתעטף בבגדי כהונה ומיקירי ישראל עמו.. כיון שהגיע לאנטיפטרס זרחה חמה ופגעו זה בזה, כיון שראה לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו, אמרו לו מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה, אמר להם דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי, אמר להם למה באתם, אמרו אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב יתעור גויים להחריבו, אמר להם מי הללו, אמרו לו כותיים הללו שעומדים לפניך, אמר להם הרי הם מסורים בידיכם..

ג. בראשית ב - 'ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו. רש"י -שלא היו יודעים דרך צניעות להבחין בין טוב לרע.. עד אכלו מן העץ ונכנס בו יצר הרע וידע מה בין טוב לרע. בראשית ג - 'ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת. ויעש ד' אלוקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. בעל הטורים -וילבישם. ב' במסורת. הכא כתנות עור וילבישם. ואידך גבי אהרן וילבישם כתנות (ויקרא ח יג). מלמד שעשה הקב"ה לאדם הראשון בגדי כהונה. ואיתא בב"ר (כ יב) שבהם היו עובדין הבכורות. וח' תיבות יש בזה הפסוק כנגד ח' בגדי כהונה.

ד. ב"ר כ' יב -'בתורתו של ר"מ מצאו כתוב כתנות אור. רבינו בחיי -והכוונה שהלבישם הקב"ה מיני מעלות ומאורות מן האור העליון שהיו בגן עדן כעין משה שזכה להן בהר, וממעלת המלביש תוכל ללמוד מעלת הלבוש, כי הכוונה בהם לחיות לעולמים ולהיותם כמלאכי השרת.

ה. מלבי"ם שמות כח' ב - 'ועשית בגדי קדש. הנה הבגדים שצוה לעשות היה כפי הגלוי בגדים חיצונים, שיספר ענינם איך עשו אותם האומנים במלאכה, אבל באמת היו מורים על בגדים פנימים שיעשו כהני ה' להלביש בהם את נפשותיהם בדעות ובמדות ובתכונות טובות שהם מלבושי הנפש, ומלבושים אלה לא עשו האומנים, וצוה ה' אל משה שהוא יעשה בגדי קדש אלה, היינו ללמדם תקון נפשותיהם ומדותיהם באופן שילבישו הוד והדר את נפשם הפנימית..

ו. קובץ ב' שמב - 'מוכרחים לפעמים להסיר ממנו לגמרי את ההרגשות הנמוכות, אף על פי שהן משמשות בקדושה לאחרים, וללבוש תחתיהן בגדים רוחניים יותר, מלאים זוהר, יותר אציליים. והרבה פעמים צדיקים גדולים נופלים מעבודתם הרמה, ומונעים טובה מן העולם, מפני קטנות אמונה בעצמם, הבאה מתוך שפלות קיצונית, שהיא חוץ מאורח אמת של אור תורה דלעילא.

ז. אסתר א - 'ביום השביעי כטוב לב המלך בין אמר.. להביא את ושתי המלכה לפני המלך בכתר מלכות. אסתר ד.. - 'ויקרא מרדכי את בגדיו וילבש שק ואפר.. ויבוא עד לפני שער המלך כי אין לבוא אל שער המלך בלבוש שק. אסתר ה - 'ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות.. אסתר ו - 'ויאמר המן.. איש אשר המלך חפץ ביקרו. יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך.. ונתון הלבוש והסוס על יד איש משרי המלך הפרתמים והלבישו את האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרכיבהו על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו. ויאמר המלך להמן מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תפל דבר מכל אשר דברת. ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו. אסתר ח - 'ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן..

ח. קובץ ה' קעד - 'כהבדל שבין מים עכורים ודלוחים, שאינם ראויים רק לשתיית בהמה, לבין אותו העידון של אויר זך וצח, מחיה נשמות ומשיב נפשות, מים קרים נזלים, צלולים ומתוקים, מבאר מים חיים, למחיה לאדם, לאצילים, שרים, בני חורים, ובני מלכים מגודלים בתפנוקים, כן הוא ההבדל שבין ההשפעה הנפשית ההולכת מכל אשר יהגה לב האדם מהעולם והאדם.. ואשר מוכרח הוא בטומאת הבשר להטמא, ובזוהמת הדם להזדהם, לאותו הרוח המפכה ממקור האלוקי העליון.. חלק כל העמים הוא אלילים, מעשי ידי אדם, ומחשבות יצורי אדם, מוסרים ונטיות, אשר לב בשר מתרומם או משתפל הגה אותם.. הכל נדלח הוא בדליחה המוגבלה אשר לאדם, שבעפר יסודו, וריח נבלת עבודה זרה מן הכל נודף. לא כאלה חלק יעקב, אשר גם ריח בגדיו הוא כריח שדה אשר ברכו ד'.. והבדל ממין זה הוא מחלק בין תכונת החיים שבארץ ישראל לבין אותם שבחוץ לארץ, לכל פרטיהם בקודש. כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוך, וכל רוחו הוא אנושי ומוגבל, וכל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוך.